

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 37P/212/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118212407
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Tisová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2018:5118212407.2

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:

J. J., nar. XX.XX.XXXX,

zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matka F. H. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, B. a otec Y. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. L. XX, Žilina, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Otec je oprávnený stretávať sa s mal. J. J., nar. XX.XX.XXXX, a to každý nepárny týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a každú stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod.

Matka je povinná mal. dieťa na styk s otcom pripraviť a odovzdať ho otcovi v mieste bydliska dieťaťa v určený deň a hodinu a otec je povinný vrátiť mal. dieťa matke v mieste bydliska mal. dieťaťa v určený deň a hodinu.

Matka je oprávnená byť prítomná pri stretnutí otca s maloletým po celú dobu trvania stretnutia, a to v období od vykonateľnosti tohto rozhodnutia do 31.12.2018. S účinnosťou od 1.1.2019 sa styk uskutoční bez prítomnosti matky.

Vo zvyšnej časti návrh otca z a m i e t a.

Neodkladné opatrenie platí na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci úpravy styku.

odôvodnenie:

1) Dňa 21.8.2018 podal otec na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd upravil jeho styk s maloletým tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletým každú stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod.. Zároveň podal návrh vo veci samej na úpravu styku s maloletým.

2) Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 8.12.2016 sp. zn. 21P/392/2015, bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matke a otec bol zviazaný k vyživovacej povinnosti na maloletého mesačne vo výške 60 €. Styk otca s maloletým súd neurčil. V čase rozhodovania súdu bol otec vo výkone trestu odňatia slobody pre prečin ublíženia na zdraví. Ako vyplýva z uvedeného rozsudku, on sa dovtedy o maloletého zaujímal, riadne si plnil vyživovaciu povinnosť, popri tom mu kupoval aj iné veci, napr. oblečenie, krúžky, hračky a pod.. Z výkonu trestu odňatia slobody bol prepustený v septembri 2017. O maloletého sa začal aktívne zaujímať a žiadal matku o umožnenie pravidelného styku s ním. Spočiatku mu matka sporadicky umožňovala stretnutie s maloletým výlučne v jej prítomnosti, neskôršie z rôznych subjektívnych dôvodov matka len v ojedinelých prípadoch súhlasila so stykom s dieťaťom a v poslednom období mu neumožňuje stretávať sa s maloletým vôbec s odôvodnením, že súd mu v rozsudku žiadny styk neupravil a pokiaľ nebude mať

súdom určené stretávanie, matka mu takéto stretnutie nepovolí, nakoľko maloletý bol zverený do jej osobnej starostlivosti. Je zrejme z postoja matky, že dohoda o stretávaní sa nie je možná. Maloletého má veľmi rád a pri doterajších sporadických stretnutiach sa aj maloletý tešil z ich stretnutia, ktoré bolo sprevádzané prejavmi vzájomnej citovej náklonnosti. Žije riadny občianskym životom, vyživovaciu povinnosť si riadne plní a chce, aby maloletý pocítil, že má oboch rodičov, ktorí mu venujú pozornosť, starostlivosť a lásku. Vzhľadom na vyjadrenie matky, že styk otcovi neumožní, až potom ako súd právoplatne rozhodne v tejto veci, je tu dôvodná obava, že do tejto doby nebude mať otec maloletého žiadnu možnosť vzájomného styku, odstup času môže negatívne narušiť citovú väzbu dieťaťa k otcovi a spôsobiť narušenie psychického vývoja maloletého.

3) Matka sa k návrhu otca vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 30.8.2018, v ktorom uviedla, že s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia nesúhlasí a žiada ho zamietnuť. Otec sa s maloletým naposledy stretol 7.7.2018 v Bôrickom parku, kedy doniesol maloletému vzhľadom k jeho veku neprímeraný a nebezpečný darček - skejtbord. Maloletého sa snažil odvieť čo najďalej, sľuboval mu ďalšie darčeky, ak s ním pôjde. Ona zasiahla a nedovolila mu ho odvieť. Na to otec reagoval nadávkami voči nej a to všetko pred maloletým. Otcovi neumožnila odvieť maloletého vzhľadom k tomu, že maloletý sa so svojím otcom stykať dobrovoľne nechce a naopak ju to stojí veľa úsilia ho vôbec presvedčiť, aby sa s ním spoločne išli stretnúť. Otec bol do 9/2017 vo výkone trestu odňatia slobody za ublíženie na zdraví. V tomto období nemal s maloletým žiadny kontakt a maloletý s ním nemá vybudovaný vzťah. Podporuje však vzťah starej matky (matky otca) a maloletého. Otec s maloletým nikdy netrúvil čas v jej neprítomnosti a vzhľadom na to má pochybnosti, ako by zvládol starostlivosť o maloletého. S návrhom otca nesúhlasí aj z dôvodu veľkej nedôvery voči otcovi a obáv o maloletého, a to z dôvodov jeho pobytu vo väzení, kde si odpykal trest za ublíženie na zdraví a ešte neuplynul dostatočný čas na to, aby preukázal zmenu vo svojom správaní, taktiež sa obáva o maloletého z dôvodu toho, že otec bol v minulosti hospitalizovaný na psychiatrickej ambulancii, mal agresívne prejavy, ktoré pretrvávajú voči jej osobe aj v súčasnosti pokiaľ mu okamžite s jeho požiadavkami nevyhoví, a najmä otec sa počas obdobia jeho výkonu trestu pokúšal siahnúť si na život, a preto je absolútne nevhodné zveriť mu maloletého, ktorý je veľmi živé dieťa a potrebuje jemný, láskyplný a citlivý prístup. Zo zdrojov jednej mojej blízkej kamarátky je jej zrejme, že otec navštevuje nočné kluby, kde požíva rôzne návykové látky a keďže bol aj v minulosti závislý na drogách, nedôveruje mu a obáva sa nechať s ním maloletého osamote. Taktiež jej kamarátka povedala, že sa jej otec zdôveril, že ona ako matka je na neho príliš "mäkká" a veľa mu dovoľuje a on ako otec by riešil jeho výchovu prísnejšie, a preto má obavy, aby nedošlo v jeho výchove o agresívne či násilné reakcie, ktoré by mohli vážne narušiť priaznivý psychický aj fyzický vývoj dieťaťa. Sama matka otca (stará matka maloletého) uviedla, že by voči otcovi nemala dôveru a nezverila by mu maloletého osamote.

4) V rámci vyjadrenia k návrhu vo veci samej matka nesúhlasí, aby bol styk s mal. J.m fixne stanovený súdnym rozhodnutím aspoň do školského veku dieťaťa, nakoľko je maloletý útleho veku, je na ňu naviazaný a nie je zvyknutý tráviť čas bez nej. Navrhla, aby styk otcovi s maloletým umožňovala naďalej len na základe ich ústnej dohody a jej uváženia situácie.

5) Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ktorá bola súdu doručená dňa 19.9.2018, vyplýva, že od prepustenia otca z výkonu trestu odňatia slobody nemali rodičia problém dohodnúť sa na stretávaní maloletého s otcom. Až do 7.7.2018 sa stretávali pravidelne približne každé 2 týždne v prítomnosti matky. Následne však vznikol medzi rodičmi konflikt, nakoľko otec chcel odvieť dieťa sám na celý deň, s čím matka nesúhlasila, nakoľko nemá v otca dôveru, že by sa sám dokázal o maloletého postarať. Nemá záujem otcovi brániť v styku, trvá však na svojej prítomnosti. Uprednostnila by ústnu dohodu s otcom, nakoľko maloletý má určitý režim, rôzne aktivity. Otec na svojom návrhu trvá. Je toho názoru, že sa vie riadne o maloletého postarať. Je pravda, že sa s maloletým stretával vždy po vzájomnej dohode s matkou, ale len v jej prítomnosti a podľa jej predstáv. Vzhľadom k uvedenému odporúčajú upraviť stretávanie sa otca s maloletým, nakoľko otec má záujem o to, aby sa jeho vzťah s maloletým prehlboval a aby sa na výchove a starostlivosti o maloletého mohol podieľať v čo najväčšom rozsahu.

6) Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7) Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8) Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9) Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10) V zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 CSP, ktoré obsahuje demonštratívny výpočet uplatnenia inštitútu neodkladného opatrenia, súd môže neodkladným opatrením upraviť aj styk s mal. dieťaťom.

11) Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

12) Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13) Úprava rodičovských práv a povinnosti je obsiahnutá v zákone č. 36/2005 Z. z. o rodine.

14) Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

15) Rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. 21P/392/2015-69 zo dňa 08.12.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, č. k. 7CoP/19/2017-100 zo dňa 17.5.2017, súd zveril maloletého Pavla do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 60 € mesačne. styk otca s maloletým neurčil, a to s poukazom na skutočnosť, že otec bol vo výkone trestu odňatia slobody.

16) Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

17) Pri rozhodovaní o dôvodnosti neodkladného opatrenia súd nevyhnutne riešil otázku potreby bezodkladnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa. Vychádzal pritom nielen z tvrdení otca (navrhovateľa), ale aj z vyjadrenia matky a zo správy z prešetrenia pomerov v rodine.

18) Na základe osvedčených skutočností dospel súd k záveru, že je potrebné dočasne upraviť styk otca s maloletým z toho dôvodu, že rodičia, ktorí spolu nežijú, sa o dieťaťi nedokážu dohodnúť, a preto dočasná úprava pomerov je jednoznačne v záujme mal. dieťaťa. Rodičia majú rozdielnu predstavu o rozsahu styku otca s maloletým, pričom aktuálne sa styk neuskutočňuje od 7.7.2018 a dovtedy podmienky diktovala matka a otec sa musel prispôbiť. Súd upravil styk otca s maloletým tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia z dôvodu, že je veľmi dôležité pre dieťa, aby vnímalo vo svojom živote prítomnosť obidvoch rodičov, aj keď títo nežijú v spoločnej domácnosti.

19) Pri určení rozsahu styku vychádzal súd z jednotlivých podaní rodičov. Podľa názoru súdu styk otca s maloletým v rozsahu určenom týmto neodkladným opatrením je na jednej strane dostatočný, aby otec mohol stráviť čas so svojim mal. dieťaťom, na druhej strane nespôsobí príliš dlhé odlúčenie dieťaťa od matky. Maloletý je v útlom veku, takže je prirodzené, že je naviazaný na matku. Často krát sa však stáva, že dieťa by aj chcelo ísť k otcovi, avšak je to práve matka, ktorá ťažko zvláda odlúčenie od dieťaťa.

20) Keďže ide o maloleté dieťa vo veku necelých 4 rokov, je pravdepodobné, že dieťa poobede spáva, preto súd upravil styk v stredu až od 16.00 hod., aby mala matka časový priestor pripraviť dieťa na styk po poobednom spánku. V sobotu a nedeľu sa styk uskutoční v rozsahu 7 hodín, počas ktorých má otec možnosť zabezpečiť dieťaťu obed, uložiť ho na poobedný spánok, ale bude mať čas aj na hru s maloletým.

21) Súd rozdelil styk otca s maloletým na dve časti, pričom prvá časť styku, ktorá sa bude uskutočňovať za prítomnosti matky, predstavuje isté adaptačné obdobie, kedy si mal. dieťa má zvyknúť na pravidelné trávenie svojho času s otcom a otec si má možnosť za tento čas osvojiť denný režim ako aj návyky mal. dieťaťa. Nariadiť priamo styk otca s maloletým bez prítomnosti matky by nebolo v záujme mal. dieťaťa, pretože je pravdepodobné, že otec s maloletým zatiaľ nemá vybudovaný taký vzťah, aby zvládol sám starostlivosť o maloletého. Je potrebné postupné budovanie citových väzieb, aby mal. dieťa nadobudlo k otcovi dôveru, a tak sa mohol styk následne realizovať bez prítomnosti matky. Iná by bola situácia, kedy by rodičia žili spolu s maloletým v spoločnej domácnosti a rozišli sa, v takýchto prípadoch, kedy je dieťa na otca zvyknuté, nie je prítomnosť matky na stretnutiach nevyhnutná. V danom prípade však rodičia ukončili spolužitie ešte pred narodením maloletého.

22) Z rovnakého dôvodu súd zatiaľ neupravil prespávanie maloletého u otca. Maloletý zatiaľ trávil s otcom čas len v prítomnosti matky, súd preto nemá osvedčené, že by u dieťaťa nevznikla v prípade dlhšieho odlúčenia separačná úzkosť. Po vykonanom dokazovaní, pokiaľ to bude v záujme mal. dieťaťa, a po zhodnotení situácie - realizácie styku podľa nariadeného neodkladného opatrenia, určí súd rozsiahlejší styk otca s maloletým.

23) Matke súd uložil povinnosť pripraviť mal. dieťa na styk s otcom. Pripraviť dieťa na styk s otcom neznamena len, že dieťa má byť vždy náležite oblečené, má mať so sebou potrebné veci, ale zároveň, že matka, ktorá zodpovedá za výchovu dieťaťa, je povinná v záujme dieťaťa vplyvať naň pozitívne aj po mentálnej stránke, a viesť ho k pozitívnemu vzťahu k otcovi a k stretávaniu s ním. Matka zodpovedná za výchovu dieťaťa, musí vedieť, čo znamená prítomnosť oboch rodičov pre zdravý vývoj dieťaťa. Je na matke, aby dieťa pozitívne motivovala a vysvetlila mu, že už je dosť „veľké“, aby mohlo s otcom tráviť viac času a následne v novom roku už aj bez jej prítomnosti.

24) Priebeh stretnutia otca s mal. dieťaťom je v plnej réžii otca, ktorý je oprávnený rozhodnúť, ako a kde bude s dieťaťom tráviť čas, aký program mu v rámci stretnutia pripraví a pod. Matka svojou prítomnosťou nebude zasahovať do priebehu stretnutia otca s mal. dieťaťom. Prítomnosť matky pri prvých stretnutiach má napomôcť otcovi osvojiť si denný režim dieťaťa, naučiť sa, akú stravu dieťa jedáva, kedy spáva a pod. Ak matka zodpovedne pristúpi k úlohe pomôcť otcovi, maloletý bude môcť plnohodnotne tráviť čas s otcom neskôr aj bez jej prítomnosti.

25) Pokiaľ sa týka argumentov matky, že otec bol vo výkone trestu odňatia slobody, tú súd poukazuje na skutočnosť, že otec bol za svoje protiprávne konanie odsúdený a trest si riadne vykonal, pričom súd nemal osvedčené, že by sa trestnej činnosti dopúšťal voči dieťaťu, resp. jeho matke. Matka tiež žiadnym spôsobom neosvedčila, že otec užíva návykové látky, ani jeho psychiatrické problémy, tieto jej argumenty ostali len v rovine tvrdení, preto na ne súd neprihliadol.

26) Úpravu styku otca s maloletým dieťaťom v rozsahu upravenom týmto neodkladným opatrením považuje súd za primeranú. Súd poukazuje na to, že neodkladným opatrením rieši dočasnú úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu na základe osvedčených skutočností a rozsiahlejšia úprava styku bude upravená vo veci samej po vykonanom dokazovaní a posúdení všetkých skutočností. Rodičom však nič nebráni dohodnúť si styk otca s maloletým aj nad rámec neodkladného opatrenia tak, aby bol spokojný predovšetkým maloletý J..

27) Vo zvyšnej časti súd návrh otca zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní je potrebné uviesť:

- všeobecné náležitosti podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t. j.:

ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania

- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,
- v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda; rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania,
- z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a
- čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- neboli splnené procesné podmienky,
- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo
- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.